

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *Κληρ. I 45/1970*

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-10-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Δάρι, τὸ*.....
(παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας .. *Ἰωνικῆς*
Νομοῦ

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
.. *A. X. Ρουσσουλίμ* .. ἐπάγγελμα .. *καθηγητῆς* ..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... *Τ.Κ. 1436, Ἰωνικῆς, Κέρκευ* ..
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Λαζαρίδης Κωστέου*.....
.....
ἡλικία *69*..... γραμματικαὶ γνώσεις *ὀλιγοκλίμα*.....
..... τόπος καταγωγῆς *Δάρι*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ 46 ΣΤΡ. ΔΙΑΦΟΤΙΚΟΝ Δάρι

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Τὰ μακρὰ μὲν ἀγρανάμνηστον
μικροῖα μὲν διὰ βοσκῆς ποιμνίων.*

Ἐπίηρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα;
Ἐνηλλάσσοντο μετὰ μισθία διασπῆρας

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ.....
..... *Ἀνήκον εἰς κοινὴ γαιοκτησίαν*.....

3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διατερομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Ὁ πατήρ διατηρεῖ μέρη τῆς περιουσίας
ἢ ἀμέλια διατρέμειν εἰς ὄρα καὶ ἄλλα
μετὰ θάνατον* - 1 -

δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ... *Με ζωϊκὴν αὐτῶν βοῶν αἰγοπροβάτων καὶ βοῶν*

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... *Τ.δ. 1930*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... *Τ.δ. 1930*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζετὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμηθεύεται αὐτοῦ; ... *Μονοφτέρου, δίφτερα, τριφτέρα. Δορυμύρια, Καστοριόζιοι ἐξ Ἰδαλίου*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου, ...

τα

- 1. *Σέριον* ... 4. *νικ* ... 7. *βοῦθα* 10. *κορυκίδκια*
- 2. *ἠρρωθῆ* 5. *σπαῖθ* ... 8. *ἐνωσις* ...
- 3. *εραῖριον* ... 6. *τὰ φτέρια* 9. *ἀμφιπέδιον* ...

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ... *Τ.δ. 1920*

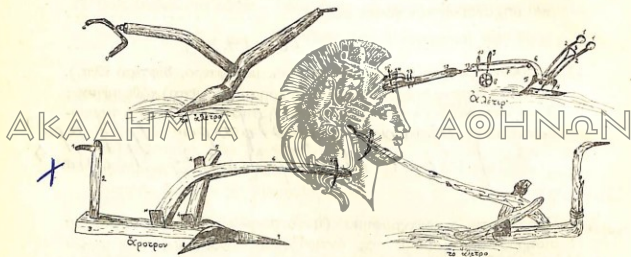
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... *Τ.δ. 1950 ... στροφέριον, ἐφέλα, βοῶν ἢ ἰσπανικ.*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... Τό... 1965..

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ ... Τό... 1950.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. 1... Γεωργίου... Π.α. Τ. Τριῦρας
 2) Δαυίδ Πρίτσιου, εγ.
 Γεωργίου.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰκνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ... ξερικ	6. ... Μησίκμα*	11.
2. ... Ἄνρωπος	7. ... Κορωκιδικ	12.
3. ... Ησαρικ	8.	13.
4. ... Σμάθον	9. ... κίν	14.
5. ... φ.β.ερά*	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

* 105' 8x. φωτ.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

...ξ.κ... ὑνι.κ... εἰ. ὄλα. καὶ εἰδη. κ.ε. κ.ο.ρ.α.φ.ι.ῶν

5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ...εἰδη...

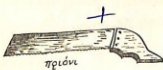
6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ...εἰδη...

...εἰ.κ... εἰ.δ.α.ρ.οῦ... κ.ε.ρ.ι.δ.ε.μ.ε.ν.α. εἰ.κ. σ.ι.δ.ε.ρ.οῦ

7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

...δ.κ.ε.π.άρ.νι, ...ξ.ε.π.α.ρ.ν.ι.ά, ...δ.τ.ρ.οῦ.ξ.υ.λ.ο.φ.α.ί.
... (σ.α.ν. ἀ.ρ.ί.δ.α.)

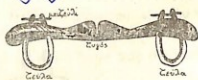
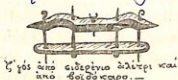

σ.β.α.ν.ᾶ.ς (ὁ)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βοες, ὄνου, ἵππου.*.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Μακ. ἑ. με. 2. ζῶα.*.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *ἔκ. ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.*.....

□ Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *ζεύλας, το. κρι. ἑ. ζην. ζουρι. μ. κ.*

ζεύλας, χειρογράφου, ζεύλας π. κ.

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *κ. ὁ. κρι. ἑ. ζην. (ἑ. κ. ζεύλας ἢ σιδερέν.)*

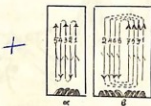
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *✓*.....

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

Μ.ε' αὐλακιές... μ.α. εὐθείαν... γραμμὴν....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσάραδες κ.λ.π.); .. εἰς... λωρίδας (π.ο. προσελθῆν)....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν;

Μ.ε' αὐλακιάν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶνται ἄροτρον; .. Λογανίως... μ.ε. δ.μασάμ. δ.σφ.μ.ε. ..

εἰς... π.λεο. δ.υ.νακ.ή. π.ε. π.ρ.π.ε.ε.ε. ἄρ.ό.τρον.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. .. Πλαγίως.....

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
 ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
 τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μ.ε... ε.δ.κ. ρ.α.τ.α.σ.υ.*

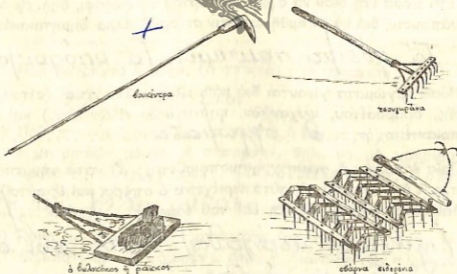
...υ.α.τ... κ.π.ε... φ.ε.υ.μ.α.ρ.ὸ.β.ε.ρ.μ.α.σ...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
 σμα, διβόλισμα); .. *Μ.α.η.δ.κ.α.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα,
 τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
 περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
 διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
 διάσματά τινων ἐκ τούτων.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
 που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..... *φ.ν.καίρι, αλουμινα (πέτρεως)*

αυτοσμός, ο

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεροῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

τὰ ἀρδινύδιστα

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεροῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

*εἰς καὶ ἐρω. χωράφια καὶ κριφύλην
εἰς καὶ ἀρδινύδιστα*

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

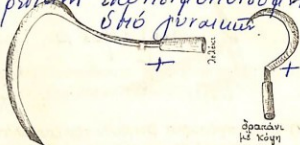
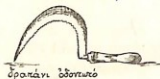
ἐφυτεύοντο

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) 1) Το δρεπάνι
 ... με γάρον, δασμά, αβας, κρηδοι, μοη, οισιά, μινον
 ... εὐτό... ἀγροδων... εὐροδωτόν, με... αἰαδρῶ
 ... φέκην... με... δεξιδωποιριαν... 2) Φασάγια
 ἀπλοῦς, δρεπάνι ἀρρηθροποισιούμνον
 εὐτό γυμνασίου

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ ΔΕΛΦΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσε) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλῆ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Ἔ. Π. Ο. ... ὀ. φ. α. γ. η.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Ἔ. Π. Ο. ... ἔκ. ... φ. α. γ. η. ... ἐξ. ἔ. γ. ε. λ. α. ... π. ο. υ. μ. π. ο. υ. ρ. ο. ς.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλοῦ κα-
 λούνται ἀγκαλιές. . . . *αγκυαση*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἦρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

*? Ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ὑπῆρχοντο.
 ἐκ τῆς Μακεδονίας ἀπαγγελλομένου.*

2) Πῶς ἠμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκόπην (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθεῖσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογία).

*Εἰς ἀργῆμα (2 δεξίαια δηλ. 8 δρ.)
 ἡμερομίσθιον. Μετὰ μαρκαῖς.
 3. 4 φαγητικῶν εἰς παρακοπῆς.
 μετὰ ἀνδραγωγῶν.*

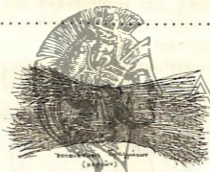
3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῆ ἡ μέση των) ;

*Ἐφερον μαρκαῖς, εἰς ἀφροδερεῖς.
 καὶ πετραῖς ὄσσειας. Ἐπίσης εἰς φιλίαι.
 Οἱ περικαί ἐκ τῆς δεξιάς.
 πετρα.*

2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

Ἰδιωτ. κῶν. δεματιῶν... ἔργετο... δεματι-
 .. κῶν... Ὀδῶν... ἔργετο... εἶ...
 ... δεματιῶν... ἔργετο... εἶ...
 ... Τὰ... ἔργετο... εἶ...
 ... ἀφ' οὗ... ἔργετο... εἶ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

... συνεκεντρώνοντο... εἶ...
 ... εἶ... εἶ... εἶ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Φ. υ. κ. ε. β. α. κ. κ. ο.*
Κατὰ π. α. ε. β. γ. η. ι. θ. α. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. κ. ε. β. α. ι.
κ. β. κ. ... Φ. ε. β. ρ. ο. υ. α. ρ. ο. κ. ε. ι. α. ι. Α. β. γ. ο. υ. δ. ι. α. κ.

2) Πώς γίνεται (ή γίνεται) ή εξαγωγή (βγάλσιμο) τών γεω-
 μήλων από τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν... *η. ζ. δ. ι. α. π. α. τ. κ. η. α. β. γ. α. ι. ο. κ. ε. ρ. ο. κ.*
Τώρα... μὲ ἄροτρον.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζῴων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *β. γ. α.*

2) Πότε θερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ. ἄ.). *Θερίζετο μὲ π. π. α. ζ. α. ν. τ. ὄ. ρ. α.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

β. γ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. κ. ε. β. α. ι.

3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Τά... αμυγδαλιών... κί... κρό...
 ... αμυγδαλιών... εμ... δ... ημέρας... Τώρα...
 ... κα... δ... ειδική... φ... κ... ..

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνκεντρῶνόντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... Συγκεντρῶνόντο εἰς καὶ ἄλωνια.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς αὐτόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

... εἰς θεμωνιά... εἰς θεμωνιάστρα...
 ... κ... ..

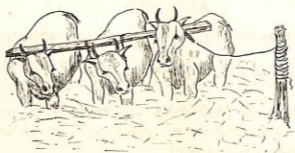
- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι;

... μάγειρα.

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν; ...

... χωρίου.

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

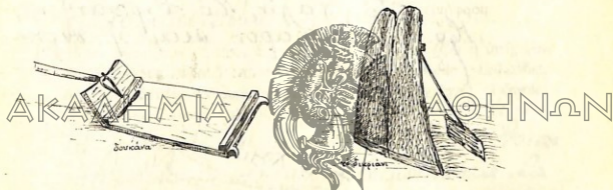
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στηγερός, στρουλουργός, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξερετῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἷς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουλκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἐπὶ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

... Ὀσπρια ἢ βουβαλάκια μου διατρίβονται μετὰ τὸν ἀλωνισμόν...

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμὸς, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .. Ὁ.Καν. . .

.. ἡ.θ.ῶ.ν.ἡ.θ.ο.ν. . . εἶ.θ.ο.ν. . . π.ρ.ὸ . . . π.ῆ.ς . . . ἤ.θ.α.δ.ο.ζ.ῶ. . .
 .. π.ρ.ὸ . . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . π.ρ.ὸ . . . π.ῆ.ς . . . ἡ.θ.ῶ.ν. . .
 .. θ.ῆ.μ.ο.π.ῆ.κ.ο.ν. . . π.ῆ.ς . . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . .
 .. ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . .
 .. ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . .
 .. π.ρ.ὸ . . . ἡ.θ.ῶ.ν. . .

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῦνται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

.. τὸ . . . π.ρ.ὸ . . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . .
 .. ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . .
 .. (δ.α.ρ.ῶ.δ.ρ.α.) . . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

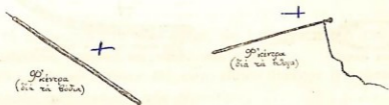
δουκράνι ἢ διχάλι

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν, τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκότους στάχους ; .. ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . .

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτῆν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) . . .

.. ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . . ἡ.θ.ῶ.ν. . .

15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός άπλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης, κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν. *2. φάρου... 3. γεγο... να ρίγουμεν. 2. φάρου... 3. γεγο... να*

16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχισθοῦν διαά άποχωρισθοῦν τά άχυρα άπό τόν καρπόν; (έν Κρήτη: μάλαμα) *Τά... μάλαμα*

17) Ποιοί άλωνίζουν: ό ίδιος ό γεωργός με ίδικά του ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αιτωλία: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωνιστάι και άγωγιάτες), οί όποιοί είχαν βοδία ή άλογα και άνελείμανον τόν άλωνισμόν. *ο... γεωργός... με... ζώα... και... ζώα... 3. γεγο... να ρίγουμεν. 2. φάρου... 3. γεγο... να*

18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού άπό τούς στάχυς· π.χ. τó κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα). *3. γεγο... να ρίγουμεν. 2. φάρου... 3. γεγο... να*

19) Ό κόπανος οὔτος πώς έλέγετο· έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τó σχήμά του; *Τά... 3. γεγο... να ρίγουμεν. 2. φάρου... 3. γεγο... να*

σχοδρόν ξύλον (1,5, σχ. 20) (επιφορμή, σελίδα)

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *εἰς τὴν αὐθιγὴν κτῆς αἰκίας*

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Δι' ἀπικαί, φρωκίαι, μανδύα

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Τὸ 1950... Τὴν... 5 φσps*

δ. λειτουργία ἀλωνιστικῆς μηχανῆς

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικιράνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Τὸ μάλαμα

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρῆξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *ἔθιμον τοῦτο...*

*...καρφώνεται διὰ μαχαίρου διαυρῶν...
...πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο...
...καρφώνεται...*

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.....)

...Μὲ πῶς ἀνέμισμα...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει) : ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

...ἀνδρᾶς... ἀνεμίζει... ἀνεμίζει... ἀνεμίζει... ἀνεμίζει... ἀνεμίζει...

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

...τὰ χονδρὰ τεμάχια... ἀποχωρίζεται... ἀλώνισμα... ἀλώνισμα... ἀλώνισμα... ἀλώνισμα... ἀλώνισμα...

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

.....

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

*Μ. ε. κ. φηναρι... ἔ. καρμ...
 ε. κ. ... ε. κ. ... ε. κ. ... ε. κ. ...
 ε. κ. ... ε. κ. ... ε. κ. ... ε. κ. ...
 ε. κ. ... ε. κ. ... ε. κ. ... ε. κ. ...
 ε. κ. ... ε. κ. ... ε. κ. ... ε. κ. ...
 ε. κ. ... ε. κ. ... ε. κ. ... ε. κ. ...*

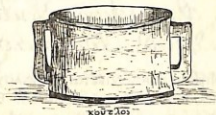
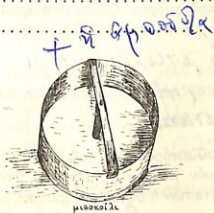
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

.....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ και ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)... *τρικ...*

δευκαλίον... εἰς... κτήκ... ἡχοζωμῆτι... αὐτὸ ἐφάρκων

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εις εἶδος εις τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο, *β'π*
- β) τὸ ἀροφυλακιάτικο, *δ'π*
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἄλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μετρά των δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

2 ἀρ. πὸς 200 = 1 κοιλὸν

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εις ποῖα δοχεῖα) ἢ εις ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εις ἐκάστην περίπτωσηιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *εἰς... εἰδ. μ. κ. κ. σιμ. οὐ. π. κ. κ. ἀναζωμῆτι*

δ. φ. κ. κ. κ. κ. κ.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εις τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *εἰς ἀπυρδυνα κηρείον...*
... πιδν ο.πιδν

5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλύτερους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... χ.ν.ε.ε.θ.α. διαζοχ.η. ,ε.κ.α.π.ύ.ω.α.κ. ... φ.ρ.ά. κ.ο.δ. ...
... φ.ρ.ι.ε.μ.ο.δ. ... φ.υ.δ.μ.ι.ο.ρ.ι.μ.ο.κ. ... φ.ν.ι.α.κ.ε. ... ε.κ. ...
... π.ρ.ο.δ. ... λ.ύ.ι.ο.υ. κ.ο.δ. ε.π.ε.δ.ν.

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

... κ.α.κ.ε.δ.μ.ε.μ.α.φ.ο.κ. ... κ.α.π. ... μ.α.θ.α.ρ.μ.ι.ά.κ. ... τ.π.ι. ...
... α.υ.τ.ή.ρ.η.ω.κ. ... ε.δ.ς. ... δ.ι.α.π.λ.ο.σ.μ.η.τ.ι.μ.ό.ι.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

... ε.π.ι.σ.τ.α.μ.α.τ. ... τ.ο.ῖ.σ. ... ἀ.φ.η.ν.α. ... ε.π.ι. ... 2-3 ... σ.τ.η.

Α'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... τ.π.ι.κ. ... π.υ.λ.ω.ν.α. ... κ.ο.δ. ... μ.ά.ρ.τ.ι.α. ... α.μ.α.ί. ... ε.λ.ό. ...
... ε.δ.π.έ.ρ.α.ς. κ.η.η. ... 23^η ... Ἰ.ο.υ.ν.ί.ο.υ. ... π.ρ.ο.δ. ... κ.α.ρ.λ.ί.α.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

1) *... τ.ο.ῦ. ... μ.ά.ρ.τ.ι.α. ... ε.π.ε. ... ε.λ.ό. ... π.ρ.ο.α.ῖ.μ.ι.α.κ. ... κ.α. ...*
... ζ.υ.μ.η.τ.η.σ.α.ῖ.α.ς. ...
 2) *... τ.ῆ.ς. ... 23^η ... Ἰ.ο.υ.ν.ί.ο.υ. ... ε.ἰ.ς. ... ε.ο.ῦ.ς. ... δ.ρ.ο.φ.ο.υ.*

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

.. λέγεται "... φαμπραξία" κωδ. Πάσα...

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...

.. Οἱ νέοι.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν. Τὰ κλέπτουν; *Αν ναι, ἀπό ποῖον μέρος;

.. Τὰ ξύλα κλέβουν ἀπό τήν ἀγρία...
οἰκίαν... τῆς 23^{ης} Ἰουνίου... τῆς πυράς ἀναίματος...
δαφνός

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.. ἔρχονται... συγκεντρῶσις... κωδ. ἀφ' ἑαυτῶν... 2. ἢ 3
... μέρες... πρὶν... ἀρχῆς... ἀναίματος...
... τὰ μεταφέρονται... ἀπὸ τῆς... διοικήσεως...
... τῆς... νυκτὸς...
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχαιαί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος. Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

.. ἔχου... καὶ... ἀφ' ἑαυτῶν... γύρηται... γύρηται... φύει...
... αἰφ' αἰ... κορμῶν... γοφῶνδεξ"

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

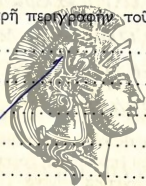
.. 2^η ἡμέρα... τῆς... κωδ. ἡμερῶν... τῆς 23^{ης} Ἰουνίου

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)
... *ἑλαιον. κόν. Μάρτη. (μαυρίνα. καὶ*
... *ἀσπρο. νηματοκίττα).*
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10/10/1970

Δ. Ρουσσου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ